สรุปความรู้
เรื่อง มาตรฐานความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ ที่จำเป็น สำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ

เรียนรู้ด้วยวิธีการ Coaching โดย
นายพีรพัฒน์ พจน์สมพงษ์
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาบุคคล
(25 สิงหาคม 2568)

สาระสำคัญ

สำนักงาน กพ. ทบทวนมาตรฐานความรู้ ความสามารถฯ
โดยให้ ยกเลิกหนังสือ 2 ฉบับ ได้แก่
ว 27/52 –เป็นมาตรฐานฯที่ใช้กับข้าราชการประเภท ทั่วไป วิชาการ อำนวยการ
ว 7/53–เป็นมาตรฐานฯที่ใช้กับข้าราชการประเภท บริหาร

มากำหนดให้ใช้

มาตรฐานฯ ตามหนังสือ ว 18/68 แทน
โดย จะรวมเป็นมาตรฐานฯ ที่ใช้กับข้าราชการทั้ง 4 ประเภท
ได้แก่
ทั่วไป วิชาการ อำนวยการ บริหาร

มาตรฐานความรู้ความสามารถ ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งฯ

มาตรฐานความรู้ความสามารถฯ เดิม มี 2 ประเภท

1. ความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน
มีการแยกระดับ สำหรับแต่ละประเภทตำแหน่ง และในแต่ละระดับ
จะมีการอ้างอิง ระดับก่อนหน้าเป็นฐาน แล้วเพิ่มระดับความซับซ้อน
และมีการอ้างอิงระดับระหว่างประเภทตำแหน่ง

2. ความรู้เรื่องกฎหมายและกฎระเบียบราชการ
มีระดับเดียวสำหรับทุกประเภทตำแหน่ง
และแต่ละระดับ มีการอ้างอิง ระดับก่อนหน้าเป็นฐาน
แล้วเพิ่มระดับความซับซ้อน
จึงทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนในการกำหนดฯ

ยกเลิก

มาตรฐานความรู้ความสามารถฯ ใหม่

มีประเภทเดียว และ ระดับเดียว สำหรับทุกประเภทตำแหน่ง เรียกว่า
"ความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง"

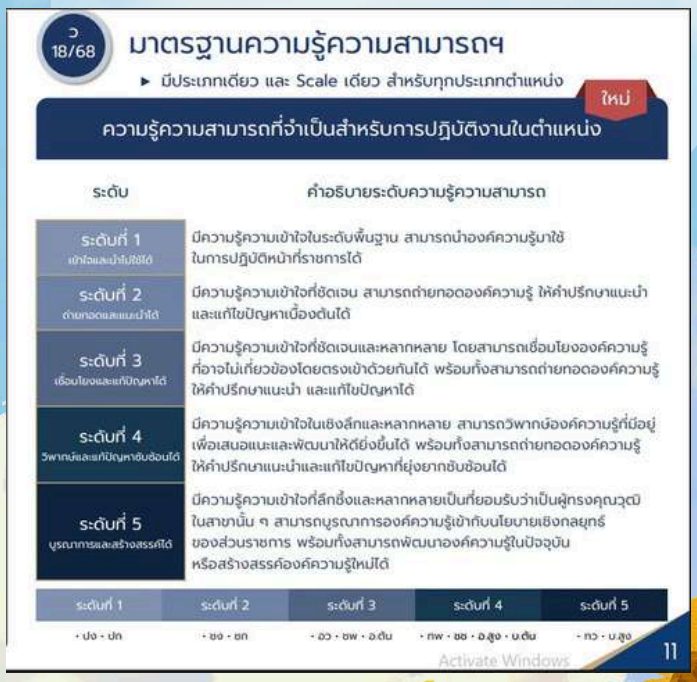

มาตรฐานทักษะ ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งฯ

มาตรฐานทักษะฯ เดิม

มี 4 ทักษะบังคับ และ 5 ระดับ คือ

ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ 5 ระดับ ทักษะการคำนวณ 5 ระดับ

ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ 5 ระดับ ทักษะการจัดการข้อมูล 5 ระดับ

โดยในแต่ละระดับ จะต้องอ้างอิง ระดับก่อนหน้าเป็นฐาน

แล้วเพิ่มระดับความซับซ้อน

มาตรฐานทักษะฯ ใหม่

"ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง"

ไม่มีทักษะบังคับ และ มี 3 ระดับ

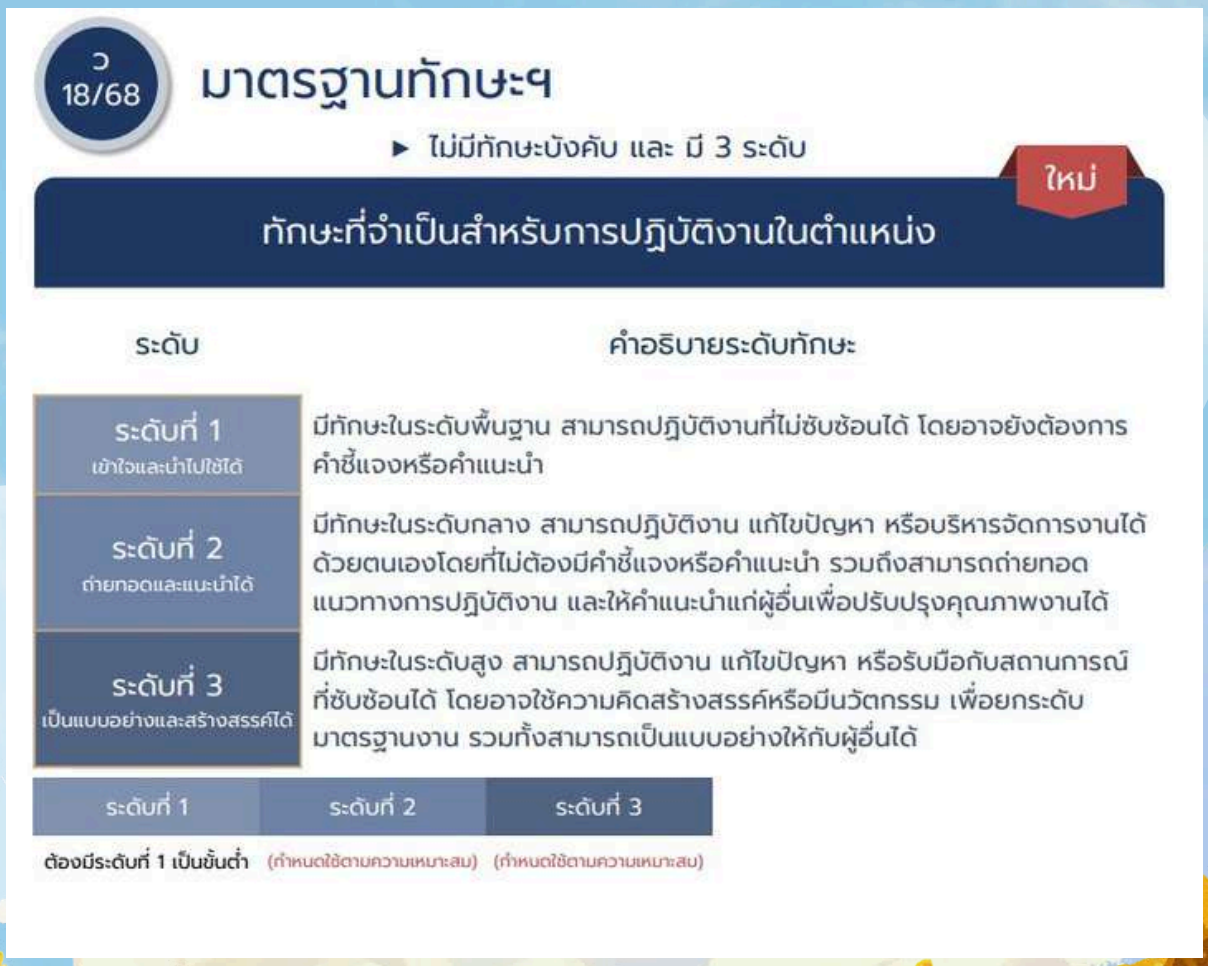

สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งฯ

สมรรถนะฯ เดิม

ว 27/52 ว 7/53 (เดิม)

5 ระดับ

Proficiency Levels : ★ ★ ★ ★ ★

5 สมรรถนะหลัก

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์
2. บริการที่ดี
3. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ
4. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม
5. การทำงานเป็นทีม

6 สมรรถนะทางการบริหาร

1. สภาวะผู้นำ
2. วิสัยทัศน์
3. การวางกลยุทธ์ภาครัฐ
4. สัทยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน
5. การควบคุมตนเอง
6. การสอนงานและการมอบหมายงาน

16 สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

16 รายการ ให้ส่วนราชการเลือก หรือกำหนดใหม่ได้

ประเภทและระดับตำแหน่ง	5 สมรรถนะหลัก	6 สมรรถนะทางการบริหาร	3+ สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ	รวมจำนวนสมรรถนะของตำแหน่ง
ตำแหน่งประเภททั่วไป				
• ปฏิบัติงาน	ระดับที่ 1	–	ระดับที่ 1	8+ สมรรถนะ
• ชำนาญงาน				
• อาวุโส	ระดับที่ 2		ระดับที่ 2	
• ทักษะพิเศษ				
ตำแหน่งประเภทวิชาการ				
• ปฏิบัติการ	ระดับที่ 1	–	ระดับที่ 1	8+ สมรรถนะ
• ชำนาญการ	ระดับที่ 2		ระดับที่ 2	
• ชำนาญการพิเศษ	ระดับที่ 3		ระดับที่ 3	
• เชี่ยวชาญ	ระดับที่ 4		ระดับที่ 4	
• ทรงคุณวุฒิ	ระดับที่ 5	ระดับที่ 3 (3 สมรรถนะ*)	ระดับที่ 5	11+ สมรรถนะ
ตำแหน่งประเภทอำนวยการ				
• ต้น	ระดับที่ 3	ระดับที่ 1	ระดับที่ 3	14+ สมรรถนะ
• สูง	ระดับที่ 4	ระดับที่ 2	ระดับที่ 4	
ตำแหน่งประเภทบริหาร				
• ต้น	ระดับที่ 5	ระดับที่ 3	–	11 สมรรถนะ
• สูง		ระดับที่ 4		

* วิสัยทัศน์ การวางกลยุทธ์ภาครัฐ สัทยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน

16

สมรรถนะฯ ใหม่

ว 18/68

3 ระดับ

Proficiency Levels : ★ ★ ★

4 สมรรถนะหลักสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

1. การทำงานที่เป็นเลิศ
2. การยึดมั่นในความถูกต้องและมีวัฒนธรรมการสาธารณะ
3. การประสานความร่วมมือร่วมใจ
4. ความยืดหยุ่น คล่องตัว ริเริ่มสร้างสรรค์

4 สมรรถนะหลักสำหรับผู้บริหาร

1. การสื่อสารและการสร้างความผูกพันธ์
2. การเรียนรู้และพัฒนา
3. การปฏิรูป/ปรับเปลี่ยนราชการสู่อนาคต
4. การรักษาวินัย คุณธรรม และจริยธรรม

15 สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

15 รายการ ให้ส่วนราชการเลือก หรือกำหนดใหม่ได้

ประเภทและระดับตำแหน่ง	4 สมรรถนะหลักสำหรับผู้ปฏิบัติงาน (ใหม่)	4 สมรรถนะหลักสำหรับผู้บริหาร (ใหม่)	3 – 5 สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ (ใหม่)	รวมจำนวนสมรรถนะของตำแหน่ง
ตำแหน่งประเภททั่วไป				
• ปฏิบัติงาน	ระดับที่ 1	–	ระดับที่ 1	7 – 9 สมรรถนะ
• ชำนาญงาน				
• อาวุโส	ระดับที่ 2		ระดับที่ 2	
• ทักษะพิเศษ	ระดับที่ 3		ระดับที่ 3	
ตำแหน่งประเภทวิชาการ				
• ปฏิบัติการ	ระดับที่ 1	–	ระดับที่ 1	7 – 9 สมรรถนะ
• ชำนาญการ				
• ชำนาญการพิเศษ	ระดับที่ 2		ระดับที่ 2	
• เชี่ยวชาญ	ระดับที่ 3		ระดับที่ 3	
• ทรงคุณวุฒิ				
ตำแหน่งประเภทอำนวยการ				
• ต้น	–	ระดับที่ 1	ระดับที่ 3 (ถ้ามี)	4 – 9 สมรรถนะ
• สูง				
ตำแหน่งประเภทบริหาร				
• ต้น	–	ระดับที่ 2	–	4 สมรรถนะ
• สูง		ระดับที่ 3		

17

สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งฯ

รายการสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

รายการสมรรถนะเดิม ที่ถูกยกเลิกไปตามหนังสือ
ว 27/52 และ 7/53

รายการสมรรถนะใหม่ ตามหนังสือ ว 18/68

หากส่วนราชการมีการกำหนดสมรรถนะตามรายการที่ถูกยกเลิก
ต้องมากำหนดสมรรถนะใหม่ตามรายการที่กำหนดมาใหม่
ให้สอดคล้องกัน

แนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการ

กำหนดความรู้ความสามารถ

ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งแต่ละประเภท สายงาน และ ระดับ
โดยที่ "คำอธิบายระดับ" ต้องสอดคล้องกับที่ ก.พ. กำหนด

กำหนดทักษะ

ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งแต่ละประเภท สายงาน และระดับ
โดยที่ "คำอธิบายระดับ" ต้องสอดคล้องกับที่ ก.พ. กำหนด

กำหนดสมรรถนะ

ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งแต่ละประเภท สายงาน และระดับ
โดยแบ่งเป็น

สมรรถนะหลักสำหรับผู้ปฏิบัติงาน และ สมรรถนะหลักสำหรับผู้บริหาร

จำนวน ชื่อ ความหมาย และคำอธิบายระดับ
ให้เป็นไปตามที่ ก.พ.กำหนดมา
(ในเอกสารแนบ 1,2 ของหนังสือ ว 18/68)

สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

กำหนด จำนวน 3 – 5 สมรรถนะ
ในตำแหน่งประเภททั่วไป และ วิชาการ ต้องกำหนด
ในตำแหน่งประเภทอำนวยการ ไม่บังคับ แต่ถ้ากำหนดต้องมีระดับที่ 3

แนวทางการกำหนดรายการสมรรถนะ
เลือกจากรายการ 15 สมรรถนะใหม่
กำหนดขึ้นใหม่ (ชื่อ ความหมาย คำอธิบายระดับและพฤติกรรมบ่งชี้)
โดย พฤติกรรมบ่งชี้ : ปรับปรุง หรือ กำหนดเพิ่มเติมได้ แต่ "ต้องสอดคล้องและครบถ้วน
ตามคำอธิบายระดับที่ ก.พ. กำหนด

จากนั้น เสนอ อ.ก.พ.กรม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

จากนั้นให้ดำเนินการ
แจ้งให้ข้าราชการ ในสังกัดทราบ
และ รายงานให้ อ.ก.พ. กระทรวง และ ก.พ. ทราบ

เริ่มใช้มาตรฐานความรู้ความสามารถฯ ฉบับใหม่ ในการบริหารทรัพยากรบุคคล ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2568 เป็นต้นไป

สรุปความรู้ โดย
นางสาวนันทนา ทองดอนคำ
นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
กลุ่มพัฒนาบุคคล กองการเจ้าหน้าที่
กันยายน 2568